

מ"ת 33390/04/20 - מדינת ישראל נגד מוסטפא היב, מוחמד רחאל

בית המשפט המחוזי בנצרת

מ"ת 33390-04-20 ישראל נ' היב (עצור/אסיר בפיקוח) ואח'

בפני
המבקשת
נגד
המשיבים
כבוד השופט יוסף בן-חמו
מדינת ישראל
1. מוסטפא היב (עצור/אסיר בפיקוח)
2. מוחמד רחאל (עציר)

החלטה - בעניין המשיב 2

בפני בקשה למעצר עד תום ההליכים של המשיב מס' 2, לאחר שהוגש נגדו כתב אישום המייחס לו, יחד עם המשיב 1, עבירות של נשיאה והובלה של נשק. כמו כן מיוחסות לו עבירות של החזקת נשק, נהיגה בפסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה, ונהיגה ללא ביטוח.

המבקשת טוענת שקיימות ראיות לכאורה לביסוס האישומים המיוחסים למשיב. המשיב 1 הפליל בהודעות שמסר את המשיב 2, ישנה עדות נוספת של עד קטין שנכח במקום וזיהה את המשיב 2 ואת הרכב בו הגיע למקום, וחזוקים נוספים. הנשק נתפס בעת מעצרו של שני המשיבים שנעצרו בעת ששהו ברכבו של משיב 1.

המבקשת טוענת כי קיימת עילת מעצר וכן קמה חזקת מסוכנות סטוטורית הקבועה בסעיף 21(א)(1)(ג) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו 1996.

המשיב 2 טען נגד עוצמת הראיות בתיק. לטענת המשיב 2 הודעתו המפלילה של המשיב 1 בה הפליל את משיב 2 הינה גרסה מתפתחת לאחר שבתחילה הכחיש כל קשר או מעורבות בעבירות המיוחסות. רק בהודעה הרביעית מסר גרסה בה הפליל את המשיב 2, בניגוד לדברים שמסר בהודעה השלישית ולפיה, המשיב 2 איננו קשור לעניין כלל.

באשר להודעתו המפלילה של העד הנוסף - הקטין רפעת רחאל (הייב) גם הוא הכחיש כל קשר בהודעתו הראשונה ורק בהמשך מסר הודעה הקושרת את המשיב מס' 2.

ב"כ המשיב 2 טוען כי אין כל ממצאים פורנזיים ניטרליים הקשורים למשיב 2, לא נלקחו טביעות אצבעות או בדיקות אחרות מהאקדח שנמצא בתא הכפפות.

ב"כ המשיב 2 סבור כי בכל מקרה יש מקום לעשות הבחנה בין מרשו לבין המשיב מס' 1 אשר לגביו ניתנה החלטה

למעצר באיזוק. על השוני ביניהם ניתן, לטענתו, ללמוד מהעובדות המפורטות בכתב האישום. למשיב 2 נסיבות מיוחדות, הוא הוכר כהלום קרב ומנהל תביעה אזרחית נגד משרד הביטחון. בנסיבותיו ראוי להורות על חלופת מעצר בפיקוח בני משפחתו.

ב"כ המבקשת טוען מאידך, כי מדובר בפרשייה מסועפת בה מעורבים מספר נאשמים אשר קשרו ביניהם לחטוף אדם ולבצע נגדו עבירות כמפורט בכתבי האישום. המשיב 2 הוא אחיו של **אדהם רחאל** שהוא המשיב 3 בכתב אישום נוסף באותה פרשייה שהואשם גם בחטיפה. המשיב 1 מסר עדות כעד אליבי מטעמו של **המשיב 3** - אחיו של המשיב 2, ובמסגרת החקירה הוא הודה בהמשך כי שיקר בהודעותיו וכי עשה זאת על פי בקשתו של המשיב מס' 3. בעקבות הודעתו זו של משיב 1 נחקרו שוב שני עדים נוספים שגם הם מסרו עדות אליבי לטובתו של אחיו של משיב 2 וגם הם הודו ששיקרו ומסרו גרסת אליבי כוזבת.

באשר לראיות כלפי משיב 2, הראיות כוללות הודעות מפלילות של המשיב 1. ראיות אלו זוכות לחיזוק ממשי באמירותיו של הקטין - רפאת רחאל, בהודעותיו מיום 16.4.2020 שם הוא מספר על המפגש בו נכח המשיב 2, מפגש שנערך מחוץ לחנות "סנטה קטרינה". הקטין זיהה את המשיב 2 בוודאות, ראה את האקדח שאותו העביר המשיב 2 למשיב 1 וראה את המשיב 1 מסתיר את האקדח ברכב. גרסתו זו תואמת את הודעתו הרביעית של המשיב מס' 1.

המבקשת סבורה כי נסיבותיו של המשיב 2 חמורות יותר מאלה של המשיב 1. המשיב 2 מבוגר בהרבה מהמשיב 1. מלבד העבירות המשותפות לשני המשיבים, מיוחסות למשיב 2 עבירות חמורות נוספות. מי שהחזיק בנשק במשך כל זמן החטיפה ועד תפיסת הנשק היה משיב מס' 2. בשונה מהמשיב 1, למשיב 2 יש עבר פלילי בעבירה של נהיגה בזמן פסילה, כשהמשיב מעולם לא הוציא רישיון נהיגה וחרף זאת המשיך לנהוג פעם אחר פעם ברכב ומבטא בכך זלזול מוחלט גם בחוק וגם בהחלטות שיפוטיות ואין מקום ליתן אמון ולו בסיסי במשיב 2, אמון הנחוץ והמהווה תנאי לשקול חלופת מעצר.

לאחר עיון בחומר הראיות, אני סבור שקיימות ראיות לכאורה מספיקות לצורך השלב בו אנו מצויים וכי קיים פוטנציאל ממשי להרשעה.

בעדותו של המשיב 1 מיום 14.4.2020 שעה 22:42 הוא מפליל את המשיב 2 כמי שמעורב גם בחטיפה וכמי שמעורב גם בחטיפת הנשק והסתרתו בתא הכפפות. בשורה 28 לעדות מציין המשיב 1 "כאשר אני ראיתי את הנשק, שזרק מוחמד לתא הכפפות, בשארה ומארון השוטרים צעקו לי עם הפנסים, עצור עצור, כאשר ראיתי את זה, כיביתי את האוטו הרמתי ידיים על הראש ואז באו כבלו אותי ומוחמד (משיב 2 י.ב.) צעק אין עלי כלום כאילו לזרוק הכל עלי...".

ובהמשך בשורה 36, ש. "איפה הנשק היה מיום האירוע עד יום התפיסה שלו", ת. "היה אצל מוחמד", ש. "איך אתה יודע", "ת. ביום האירוע, אדהם (אחיו של מוחמד י.ב.) אמר שהוא הולך להתיר (להסתיר) את הנשק ולא יודע היכן. אני יודע שהנשק היה אצל מוחמד, ברגע שראיתי שהוא שלף אותו מהמותן וזרק לתא הכפפות, אז המסקנה שלי שזה היה רק אצל מוחמד".

המשיב 1 קושר את המשיב 2 לעניין אירוע החטיפה, למרות שבסופו של דבר בכתב האישום לא יוחסה למשיב 2 העבירה של חטיפה. בשורה 80, "ש. ... מי היה באירוע של החטיפה? ת. אני יודע שאדהם היה... וגם מוחמד היה באירוע", כך גם בהודעה מיום 16.4.20 בשעה 09:04 שורות 43-46.

עדות של הקטין, ראפת הייב, מפלילה גם כן את המשיב 2. על פי עדותו מיום 16.4.20 שעה 13:49 הוא הצטרף למוסטפא (המשיב 1) ונסע איתו ברכבו מסוג דייהטסו לבנה. הגיעו לחנות סנטה קטרינה והם ירדו לקנות סיגריות. מוסטפא קיבל שיחת טלפון ממוחמד (המשיב 2, המכונה אבו סאלח) וכעבור כ- 5 דקות הגיע המשיב 2 עם רכבו מסוג קאיה ריו לבנה. המשיב 1 ניגש לרכבו של המשיב 2 ו"חזר לא טבעי כזה", אמר שהוא הולך 10 דקות למשיב 2 וחוזר. חזר רברס והתחיל לנסוע. הקטין ביקש מהמשיב 1 שיריד אותו ליד ביתו, בשכונה.

בהמשך העדות בשורה 80 מסר הקטין : "הגיע אבו סאלח עם הקאיה מוסטפא הלך אליו בזמן הזה אני יושב ברכב של מוסטפא מחכה. כשמוסטפא חזר לרכב שלו, חזר יחד איתו האקדח.

ש. איך אתה יודע שהאקדח היה עם מוסטפא.

ת. כי ראיתי את מוסטפא חוזר מחזיק משהו באיזור הבטן, נכנס לרכב מהר ושם אותו במגירה ליד הנהג. שאלתי אותו מאיפה זה? אז אמר לי אבו סאלח רוצה להחביא או תו אני לא יכול להגיד לו לא? אני אמרתי לו שהחרא הזה שבידיים שלו זה יסבך אותו"

ובשורה 101 : "ש. כשמוסטפא שם את האקדח במגירה האם הוא סיפר לך מאיפה האקדח ולמי זה.

ת.ת. הוא אמר לי שלקח אותו מאבו סאלח כדי להביא אותו".

ובשורה 126 : "אז ראיתי את אבו סאלח, לבן בתוך הרכב קאיה כי הוא הדליק את האור בתוך הרכב וראיתי את אבו סאלח נותן למוסטפא משהו ואז מוסטפא הגיע במהירות לכיוון הרכב שלו והוציא משהו מאיזור הבטן שזה היה האקדח ושם אותו בתוך המגירה".

סיכומו של דבר, קיימות ראיות לכאורה מספיקות ובעלות פוטנציאל להרשעה הדרושות לצורך השלב של מעצר עד תום ההליכים, הודעות מפלילות של המשיב 1 וכן של הקטין ראפת הייב וחזוקים נוספים. לאור הראיות הברורות, אין משמעות להעדרן של ראיות פורנזיות.

באשר לעילת המעצר, המדובר בעבירות נשק. קיימת עילת מעצר סטטוטורית לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה מעצרים) (בש"פ 8289/18 **סיאג נ' מדינת ישראל** (17/6/18), בש"פ 817/09 **ג'אבר נ' מדינת ישראל** (1/3/19), בש"פ 3781/18 **צרצור נ' מדינת ישראל** (22/5/18), בש"פ 3099/12 **מדינת ישראל נ' אבו כליב** (19/4/12)).

ההלכה קובעת שבעבירות אלה יש לעצור מאחורי סורג ובריאח אלא אם נתקיימו נסיבות מיוחדות המאפשרות סטייה מהכלל לפיו, המסוכנות הטמונה בעבירות של סחר בנשק שלא כדין אינה מאפשרת לשקול שחרור לחלופת מעצר

קונקרטית.

שותפו לכתב האישום - המשיב 1, נעצר באיזוק אלקטרוני על פי החלטה של כב' השופטת אילונה לינדנשטראוס מיום 27.4.20.

בהחלטתה צוין כי בהתחשב בכך שמדובר בעבירות נשק קמה לחובת המשיב 1 חזקת מסוכנות סטטוטורית ולכן מתווספת מסוכנות מעצם המעשים וכן החשש להימלטות מאימת הדין. בשים לב למהות האישומים ולעילות המעצר, חלופת מעצר איננה רלוונטית לגבי המשיב 1 והוא אף לא עתר לשחרור לחלופת מעצר אלא ביקש להסתפק במעצר באיזוק אלקטרוני.

כב' השופטת הגיעה לכלל מסקנה כי בנסיבות העניין ניתן יהיה להשיג את תכלית המעצר באיזוק אלקטרוני וכי קיימים טעמים מיוחדים המצדיקים להסתפק במעצר בדרך זו. אמנם, ככלל, בטרם החלטה למעצר באיזוק יש להורות על הזמנת תסקיר, אולם לאור מצב החירום ששרר שלא אפשר עבודה סדירה של שירות המבחן והכנת תסקירים, ניתנו החלטות המורות על מעצר באיזוק אף ללא תסקיר וכך יש לנהוג גם במקרה זה.

השופטת מציינת כי מבלי להקל ראש בחומרת העבירות, אין מדובר במעשים ברף הגבוה ביותר של עבירות הנשק והמשיב 1 לא היה הרוח החיה והיוזם של אותם מעשים. מדובר בצעיר בן 22, נעדר עבר פלילי, שאמנם ניסה להימלט מן השוטרים טרם מעצרו בכך שהסיע את הרכב בנסיעה מהירה לאחור, אך אין בכך להטות את הכף לכיוון מעצר מאחורי סורג ובריח. בהמשך להחלטת כב' השופטת א. לינדנשטראוס, ולאחר שהתקבלה חוות דעת של מנהלת האיזוק ניתנה החלטה על ידי ביום 3/5/20 למעצר באיזוק. על ההחלטה למעצר באיזוק לא הוגש ערר.

השאלה הדורשת הכרעה הינה האם יש מקום לעשיית הבחנה בין המשיב 1 למשיב 2.

המבקשת טוענת כי נסיבותיו של המשיב 2 חמורות מאלה של המשיב 1 ואילו הסניגור טוען כי נסיבותיו של מרשו קלות יותר לעומת אלה של המשיב 1.

עיקרון השוויון בין נאשמים והאיסור להפלות ביניהם, מקום שאין בנמצא הבדלים של ממש, הם עקרונות מוכרים וחשובים והשמירה עליהם חיונית מטעמי צדק והגינות לקיומו של הליך פלילי (בש"פ 650/89, 345 **מסיקה וגלאם נ' מדינת ישראל**). יחד עם זאת, מקום שבו ניתן למצוא הבדלים בין נאשמים, בעוצמת הראיות לכאורה, הקיימות לגבי כל אחד מהם, בסוג של האישומים המיוחס להם או ביכולתו של כל אחד מהם להפריך את המסוכנות הראשונית המיוחסת לו, בשל נתונים אינדיבידואליים שונים, כי אז קמה הצדקה להבחין בין הנאשמים ואין מקום להחיל את עיקרון השוויון לגביהם.

בהשוואת נסיבות שני הנאשמים עולה כי נסיבותיו של המשיב 2 חמורות יותר. המשיב 2 מבוגר בהרבה מהמשיב 1, שהוא בגיל 22. בשונה מהמשיב 1, לחובתו של המשיב 2 עבר פלילי של נהיגה בפסילה ועבירות תעבורה נוספות. המשיב 2 היה הרוח החיה בביצוע העבירה לעומת המשיב 1 שלפי קביעת השופטת לינדנשטראוס לא היה הרוח החיוב, המשיב 2 הוא זה שהחזיק את הנשק מאז החטיפה ועד שהסתיר אותו ברכב של המשיב 1.

בנוסף לכל אלה, הוגש תסקיר שלילי בעניינו של משיב 2 שאינו ממליץ על חלופת מעצר או על מעצר באיזוק אלקטרוני. שירות המבחן התרשם שהמשיב 2 מתקשה לראות בעייתיות במעורבותו החוזרת בעבירות שביצע, נוטה לטשטש מאחריותו ונוטה להתנהגות אימפולסיבית ללא התייחסות להשלכות התנהלותו על סביבתו ולסיכונים הכרוכים בכך. בשל התייחסותו ההגנתית להתנהלות אורח חייו ונסיבות המעצר כמתואר, העדר יכולת לערוך התבוננות באשר לקשריו החברתיים אותם ניהל, התרשם שירות המבחן כי רב הנסתר על הגלוי ביחס אליהם, דבר המקשה להבין את הדינמיקה שהובילה למעצרו ולהעריך את רמת הסיכון הנשקפת מהתנהגותו. בתסקיר מפורטות נסיבות אישיות של המשיב ששירות המבחן מתייחס אליהן. בתסקיר צוין שחלופת המעצר שהוצעה שהינה קרובה למקום המגורים איננה מבטיחה הרחקה מסביבתו החברתית וקשריו שלא ברור טיבם. באשר לאפשרות של מעצר באיזוק, סבור שירות המבחן שעל אף שהוא מודע להיותו של האיזוק מעגל הרתעה ופיקוח נוסף, הרי שלאור ההתרשמות מהמשיב, הקושי בהערכת הסיכון והעדר חלופה אנושית מתאימה לתנאי שחרור בערובה, לא יתאים גם מעצר בפיקוח אלקטרוני לאיון המסוכנות. לפיכך, שירות המבחן לא בא בהמלצה על שחרורו ממעצר או לחלופין על מעצר באיזוק אלקטרוני.

לאחר שהצדדים קיבלו את התסקיר הודיע ב"כ המשיב כי הוא מבקש להציע חלופה אחרת - הוריו של המשיב שלטענתו הם מתאימים ביותר לפקח על בנם.

בעניין זה יש לומר כי לו אכן היה מדובר בחלופה הטובה ביותר, כי אז לא ברור מדוע חלופה זו לא הוצעה לשירות המבחן שערך את התסקיר אלא הוצעה חלופה פחות טובה.

בנוסף לכך, ככלל קיים קושי מסוים, אינהרנטי לגבי מפקחים שהם בקרבה ראשונה, במקרה זה הורים.

כיוון שכך אני סבור שאין בהצעה כדי לשנות את התוצאה.

לפיכך אני מורה על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים.

לאור מצבו הרגשי של המשיב 2 כפי שתואר בתסקיר שירות המבחן, אני מורה לגורמי הטיפול בשב"ס לעקוב אחר מצבו הנפשי ולבחון מענה טיפולי המותאם עבורו.

ניתנה היום, ד' סיוון תש"פ, 27 מאי 2020, בהעדר הצדדים.